

Velikonoce po Valašsku

DO ROŽNOVA POD RADHOŠTĚM

Šmigrust. Klapotky. Budáčka. Jidáše. Abyste si tyto výrazy přeložili, můžete si přečíst následující text. Nejlépe však bude se poté rozjet tam, kde se ta slova používají dodnes. Do srdce Valašska, do Rožnova pod Radhoštěm. O víkendu tady začínají třídní slavnosti, které mají navodit atmosféru pravých valašských Velikonoc.

TIPY NA VELIKONOCE

FOTO: VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ

Kde jinde by se tradice lépe připomínaly než v proslulém rožnovském skanzenu s tradičními roubenými domy, hospodářskými staveními, studnami a zvonice.

Začíná se v sobotu, podle křesťanských zvyklostí bílou sobotu. Od rána bude ve skanzenu vyhrávat cimbálová muzika Kotár a Radegast. Každý příchozí si na jarmarku bude moci prohlédnout či rovnou koupit tradiční velikonoční výrobky: rožnovské škrá-

bané kraslice, mazance, vdolky, beránky a speciální jidáše – pečivo spletené do tvaru oprátky. Stánky zaplní i velikonočně vyzdobená keramika či píšťalky. Anebo třeba pomlázky, tady se častěji řekne tatary. Kdo bude chtít, může si s pomocí zkušených řemeslníků vlastní tatar z vrbových proutků uplést.

Neděle neboli na Hod boží velikonoční se bude odvíjet v rytmu klapotu. Mezi domy

dřevěného městečka vyjdou totiž klapotáři, ogaři z Valašska, kteří svérázně vyzráli na křesťanský zvyk. Od Zeleného čtvrtka se nesmělo zpívat, nezvonily kostelní zvony (které odletěly do Říma), a dokonce se sundaly zvonce kravám i ovcím. Klapotáři si ale vyrobili ze dřeva klapotky, řehtačky a trakaře s jednoduchým mechanismem, jejichž rachot byl slyšet široko daleko. Ty pak vozili po dědině a vlastně suplovali zvony. →